

[Per Federspiel.]

arbejder på at tilvejebringe betingelserne for en egentlig dialog imellem den østlige og den vestlige verden. Jeg tror, vi gør rigtigt i dér at afvente resultaterne af de, som det rigtigt er sagt, modige bestræbelser, der gøres fra den tyske forbundskanslers side for at åbne diskussionen med de østlige lande. Det må nødvendigvis være en lang og trang vej. Der er afgørende forudsætninger, der må løses; der må ske en løsning på Berlinspørgsmålet, og også her ser det ud til, at situationen er ved i hvert fald at fryse inde for en tid.

Jeg forstod ikke rigtig, hvad hr. Per Hækkerup mente, da han pegede på, at der fra dansk side måske kunne tages et initiativ her. Hr. Per Hækkerup var enig med os andre i, at tiden i hvert fald ikke er inde til en diplomatisk anerkendelse af Østtyskland, det ville gribe ind i hele denne proces. Men hvis jeg forstod det rigtigt, mente hr. Per Hækkerup, at vi inden for NATO skulle følge denne udvikling, men i og for sig ikke tage noget dansk initiativ, selv om det er en meget væsentlig dansk interesse, at Tysklandsspørgsmålet og Berlinspørgsmålet løses.

En sikkerhedskonference har vi jo efterhånden ved mange lejligheder drøftet her i tinget, og jeg tror, det er rigtigt, at man ikke søger at tage for mange ting med på én gang, at man stiler mod en række konfrontationer, som det jo hedder i det moderne sprog, og begynder med måske nogle mindre kontroversielle emner og navnlig venter med at tage hul på de egentlige storpolitiske konfliktproblemer, indtil Tysklandsspørgsmålet har fundet en varig løsning.

At man fra Sovjetunionens side øjensynlig viser en noget større tilbageholdenhed med indblanding i Mellemøstkonflikten, er vel et af de tegn, der peger imod, at også en forhandlingsløsning vil være mulig. Det er jo i øjeblikket sådan, at gennem Jarringmissionen er der tilvejebragt i hvert fald visse forudsætninger, men det er, som om begge parter sidder med sikkerhedsseler på, som de ikke kan komme løs af. Jeg tror ikke, at en stormagtsindblanding på dette tidspunkt vil gavne løsningen af disse sikkerhedsseler, men at parterne selv må finde hinanden.

Jeg kan helt dele udenrigsministerens syn på, at der muligvis, når en løsning findes,

kan være behov for sikkerhedsstyrker, bevogtningsstyrker, inden for det mellemøstlige område, og jeg ville finde det naturligt, at vi fra dansk side som et af de bidrag, vi kan yde til De Forenede Nationers fredsbærende bestræbelser, stillede mandskab til rådighed. Jeg tror, det er vigtigt, at et sådant mandskab stilles til rådighed af de mindre lande og ikke af stormagterne.

I hele denne Øst-Vestafspændingskonflikt må vi ikke glemme en meget væsentlig ting, nemlig at nøglen til enhver afspænding ikke ligger i Europa, men i forholdet mellem Sovjetunionen og USA. Der har jo i mange år været en vis tilbøjelighed til at vide bedre, hvordan USA skulle regeres, der har rejst sig en både berettiget og uberettiget kritik af USAs dispositioner; men vi gør klogt i her i Danmark, som vi gør det i det hele taget i Europa, ikke at glemme, at Europas sikkerhed og mulighederne for at føre en egentlig europæisk politik er afhængig af et snævert samarbejde med Amerikas Forenede Stater.

At der kan være ting at kritisere er ubestrideligt. I et så kompliceret samfund sammensat af folk fra de forskellige nationer med de forskelligste hudfarver ville det være vanskeligt at tænke sig, at man kunne undgå konflikter. Jeg advarer imod, at vi søger at løse disse konflikter her i landet. Vi har allerede set reflekserne af, hvordan konflikter af ganske tilsvarende art kan opstå med ganske små virkninger også inden for vores eget land.

Derfor vil jeg gerne gøre den tilføjelse til udenrigsministerens redegørelse — jeg tror ikke, det var nogen udeladelse, at det ikke kom med, det var simpelt hen, fordi man jo nu engang måtte begrænse emnet — at både dansk og europæisk udenrigspolitik nu som tidligere er afhængig af det snævraste samarbejde med De Forenede Stater både inden for NATO og på det almindelige politiske plan.

Endelig skal jeg vende mig til det punkt, som hr. Per Hækkerup nævnte i slutningen af sit indlæg, nemlig forslaget om en dansk diplomatisk forbindelse med Hanoiregeringen. Det ligger jo noget fjernt fra danske udenrigspolitiske interesser. Jeg indrømmer, at hr. Per Hækkerup gjorde sig heroiske anstrengelser for at gøre dette punkt til